

Εκπαιδευτικοί, γονείς και μαθητές με Δ.Α.Φ. - Ε.Ε.Α: σχέσεις συνεργασίας και ψυχοπιεστικοί παράγοντες

Γιώργος Δ. Μπαλαμώτης

Συντονιστής Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης

6^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής, με έδρα τον Πειραιά

Σχέσεις εκπαιδευτικών και γονέων

- Σχέσεις εκπαιδευτικών και γονέων: ένας ψυχοπιεστικός παράγοντας για τους εκπαιδευτικούς.
- Πρόσθετη στήριξη - Εκπαιδευτικός Ε.Α.Ε.Ε. – Κομβικός ρόλος.

Huber, 2003.

Πρόσθετη στήριξη - Εκπαιδευτικός Ε.Α.Ε.Ε. – Κομβικός ρόλος

- Βελτίωση της ποιότητας της επικοινωνίας εκπαιδευτικών – γονέων
- Πραγματοποίηση συναντήσεων-συνδιασκέψεων με γονείς για θέματα που αφορούν:
 - Στους γονείς
 - Στους εκπαιδευτικούς
 - Στο ίδιο το παιδί

Προγραμματισμένες συναντήσεις εκπαιδευτικών και γονέων

- Γονείς: Θετικές στάσεις απέναντι στον εαυτό τους και μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση.
- Παιδιά: Θετικές στάσεις απέναντι στο σχολείο – Μείωση απουσιών.
- Εκπαιδευτικοί: Γνωρίζουν το πολιτισμικό –και όχι μόνο– περιβάλλον, μέσα στο οποίο ζει το παιδί.
- Αίσθημα αποτελεσματικότητας (γονείς και εκπαιδευτικοί).

Huber, 2003.

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες Προσδοκίες - Εκπαιδευτικοί

- Οι προσδοκίες των εκπαιδευτικών για τους μαθητές τους με μαθησιακές δυσκολίες επηρεάζουν: τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις μεθόδους διδασκαλίας.
- Οι απόψεις των εκπαιδευτικών, σχετικά με τις δυσκολίες που συνεπάγεται η αυτιστική διαταραχή επιδρά στην εκπαιδευτική πρακτική τους.

Mavropoulou & Padeliadu, 2000.

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες Προσδοκίες – Εκπαιδευτικοί

Helps, S., Newsom-Davis, & Callias, 1999 .

Glashan, MacKay, & Grieve, 2004.

Everling, 2013.

National Center of Learning Disabilities, 2019.

<https://www.the74million.org/report-most-students-with-learning-disabilities-learn-in-general-ed-classrooms-but-few-teachers-feel-confident-in-their-ability-to-teach-them/>

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες Προσδοκίες - Εκπαιδευτικοί

- Έλλειψη ικανής ειδικής εκπαίδευσης στο πρόγραμμα των βασικών σπουδών.
- Έλλειψη ικανής πρόσθετης ειδικής εκπαίδευσης μετά τις βασικές σπουδές.

Παρακολούθηση ολιγοήμερων ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες Προσδοκίες - Εκπαιδευτικοί

Υπερεκτίμηση γνωστικών δυνατοτήτων των παιδιών με αυτισμό από τους εκπαιδευτικούς γενικής και ειδικής αγωγής:

- αμοιβαία απογοήτευση
- σύγχυση και αποτυχία του παιδιού

Ανάγκες εκπαιδευτικών για:

- προγράμματα επιμόρφωσης,
- πρακτική βοήθεια και
- για συνεργασία με ειδικούς.

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες Προσδοκίες - Εκπαιδευτικοί

Εκτιμήσεις εκπαιδευτικών οι οποίοι εργάζονται με παιδιά με αυτισμό σε σχολικές μονάδες γενικής αγωγής:

- Ελλιπής υποστήριξη στο έργο τους.
- Ελλιπής υποστήριξη των συμμαθητών των παιδιών με αναπτυξιακές διαταραχές, που παρακολουθούν προγράμματα σχολικών μονάδων γενικής αγωγής.

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες Προσδοκίες - Εκπαιδευτικοί

Εκτιμήσεις εκπαιδευτικών οι οποίοι εργάζονται με παιδιά με αυτισμό σε σχολικές μονάδες γενικής αγωγής:

- Αίσθημα αδυναμίας των εκπαιδευτικών να βοηθήσουν αποτελεσματικά τόσο τα παιδιά με αναπτυξιακές διαταραχές όσο και τους συμμαθητές τους.
- Μη ρεαλιστικές και αντιφατικές προσδοκίες των γονέων.
- Αδυναμία του προσωπικού των σχολικών μονάδων γενικής αγωγής να ανταποκριθεί στην ικανοποίηση των αναγκών των γονέων .

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες Προσδοκίες - Εκπαιδευτικοί

Εκτιμήσεις εκπαιδευτικών οι οποίοι εργάζονται με παιδιά με αυτισμό σε σχολικές μονάδες γενικής αγωγής:

- Αδυναμία του προσωπικού των σχολικών μονάδων γενικής αγωγής να ανταποκριθεί στην αυξημένη ανάγκη των γονέων για συναισθηματική στήριξη.
- Έλλειψη οργανωμένης και συστηματικής υποστήριξης των εκπαιδευτικών στο έργο τους

...αισθάνονται ότι προσπαθούν με τη μέθοδο της «δοκιμής και της πλάνης» να διεκπεραιώσουν ένα δύσκολο και σύνθετο έργο...

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες Προσδοκίες - Εκπαιδευτικοί

Εκπαιδευτικοί τυπικής εκπαίδευσης:

- σε ποσοστό 17% αισθάνονται ότι έχουν πολύ καλή εκπαίδευση προκειμένου να διδάξουν μαθητές με ΔΕΠ-Υ ή δυσλεξία.
- σε ποσοστό 30 % αισθάνονται ότι έχουν πολύ καλή εκπαίδευση προκειμένου να διδάξουν μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες
- σε ποσοστό 60 % αισθάνονται ότι έχουν σχετικά καλή εκπαίδευση προκειμένου να διδάξουν μαθητές με ήπιες μαθησιακές δυσκολίες (mild to moderate)

National Center of Learning Disabilities, 2019.

<https://www.the74million.org/report-most-students-with-learning-disabilities-learn-in-general-ed-classrooms-but-few-teachers-feel-confident-in-their-ability-to-teach-them/>

https://www.nclld.org/wp-content/uploads/2019/05/Forward-Together_NCLD-report.pdf

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες Προσδοκίες - Εκπαιδευτικοί

Εκπαιδευτικοί τυπικής εκπαίδευσης:

- Σε ποσοστό 25% ανέφεραν ως πιθανή αιτία της ΔΕΠ ή και της ΔΕΠ-Υ λάθη των γονέων στην ανατροφή των παιδιών τους (bad parenting).

National Center of Learning Disabilities, 2019.

<https://www.the74million.org/report-most-students-with-learning-disabilities-learn-in-general-ed-classrooms-but-few-teachers-feel-confident-in-their-ability-to-teach-them/>

https://www.nclld.org/wp-content/uploads/2019/05/Forward-Together_NCLD-report.pdf

Ανησυχίες των γονέων

- Κοινωνική προσαρμογή – Προβλήματα συμπεριφοράς
- Εξέλιξη-μέλλον
- Εκπαιδευτική-κοινωνική στήριξη
- Γνωστική ανάπτυξη

Γενά & Μπαλαμώτης, 2013.

Δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι γονείς

- Δυσκολίες της καθημερινότητας
- Πρόσθετες δυσκολίες
- Παρεμπόδιση επαγγελματικής πορείας

Ανησυχίες για τις προσαρμοστικές ικανότητες του παιδιού

Συσχέτιση με:

- Δυσκολίες διαχείρισης δυσπροσαρμοστικής συμπεριφοράς
- Δυσκολίες κατανόησης αναγκών και επιθυμιών του παιδιού
- Έλλειψη πληροφόρησης των γονέων για θέματα σχετικά με Α.μεΑ.

Γενά & Μπαλαμώτης, 2013.

Ανησυχίες για την εξέλιξη και το μέλλον του παιδιού

Συσχέτιση με:

- Δυσκολίες κατανόησης αναγκών και επιθυμιών του παιδιού
- Δυσκολίες στην κοινωνική ζωή των γονέων
- Πρόκληση υλικών ζημιών από το παιδί

Γενά & Μπαλαμώτης, 2013.

Χρόνια συναισθήματα των γονέων- Συναφείς έρευνες

- Χρόνια συναισθήματα – Κοινωνική υποστήριξη
- Χρόνια συναισθήματα – Εκπαίδευση γονέων
- Εκπαίδευση γονέων – Αποτελεσματικότητα στο γονεϊκό ρόλο και ψυχική υγεία των γονέων

Sheinkopf, & Siegel, 1998. Luiselli, O' Malley Cannon, Ellis, & Sisson, 2000. Grindle, Kovshoff, Hastings, & Remington, 2009.

Συμπεριφορικά-αναλυτικά προγράμματα εκπαίδευσης γονέων

- Δεξιότητες λειτουργικής επικοινωνίας
- Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς
- Βελτίωση σχέσεων αλληλεπίδρασης
- Γενίκευση δεξιοτήτων του παιδιού

*Sheinkopf, & Siegel, 1998. Luiselli, O' Malley Cannon, Ellis, & Sisson, 2000.
Grindle, Kovshoff, Hastings, & Remington, 2009.*

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες - Άγχος

Ψυχοκοινωνική διάσταση του άγχους

- Παράγωγο των ιδιαίτερων κοινωνικών συνθηκών, που επικρατούν σε δεδομένη ιστορική περίοδο.

Ψυχοπιεστικοί παράγοντες - Άγχος

Ψυχοκοινωνική διάσταση του άγχους - Οι ιδιαίτερες συνθήκες ζωής ενός ανθρώπου νοούνται ως:

- Κοινωνικά προσδιορισμένες μορφές συμπεριφοράς.
- Κυρίαρχα, κοινωνικώς προσδιορισμένα, συστήματα πεποιθήσεων και προσδοκιών.

Ψυχοπιεστικοί παράγονες - Άγχος

Ψυχοκοινωνική διάσταση του άγχους - Οι ιδιαίτερες συνθήκες ζωής ενός ανθρώπου ως:

- Προγενόμενα (antecedents) , δηλαδή καταστάσεις και ερεθίσματα του περιβάλλοντος, που σηματοδοτούν μοτίβα αντιδράσεων ως προς μία ψυχοπιεστική κατάσταση.
- Επακόλουθα ή συνέπειες της ψυχοπιεστικής κατάστασης.

Kaplan, H. B. (1996). Perspectives in psychosocial stress. In H. B. Kaplan (Ed.), *Psychosocial stress: Perspectives on structure, theory, life-course, and methods* (pp. 3-24). San Diego and London: Academic Press.

Κοινωνική υποστήριξη

- Η κοινωνική υποστήριξη ορίζεται ως «εκείνη η πληροφορία, που οδηγεί ένα άτομο να πιστεύει ότι το νοιάζονται και ενδιαφέρονται γι' αυτό, ότι το αγαπούν, το εκτιμούν, το σέβονται και είναι σημαντικό σε ένα κοινωνικό πλαίσιο αμοιβαίων υποχρεώσεων και επικοινωνίας». (Cobb, 1976).

Κοινωνική υποστήριξη - Γονείς

- Ο Koegel και οι συνεργάτες του (1983) βρήκε ότι δεν υπήρχαν διαφορές στα επίπεδα άγχους και στην ψυχολογική κατάσταση (ψυχολογικές λειτουργίες – αντιδράσεις), μεταξύ γονέων παιδιών με αυτισμό και γονέων παιδιών τυπικής ανάπτυξης.

Κοινωνική υποστήριξη - Γονείς

Οι γονείς παιδιών με αυτισμό, που συμμετείχαν στην εν λόγω έρευνα, λάμβαναν υποστήριξη και βοήθεια:

- Ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα για τα παιδιά τους.
-
- Υπηρεσίες υποστήριξης για τους ίδιους τους γονείς.

Κοινωνική υποστήριξη - Εκπαιδευτικοί

Οι εκπαιδευτικοί σπάνια απευθύνονται σε ειδικούς ψυχικής υγείας για αναζήτηση βοήθειας.

Οι άντρες εκπαιδευτικοί απευθύνονται πιο σπάνια σε δίκτυα για αναζήτηση κοινωνικής υποστήριξης,

Ferguson, Mang, & Frost, 2017.

Κοινωνική υποστήριξη - Εκπαιδευτικοί

Οι εκπαιδευτικοί απευθύνονται για αναζήτηση υποστήριξης – βοήθειας σε:

Οικογένεια

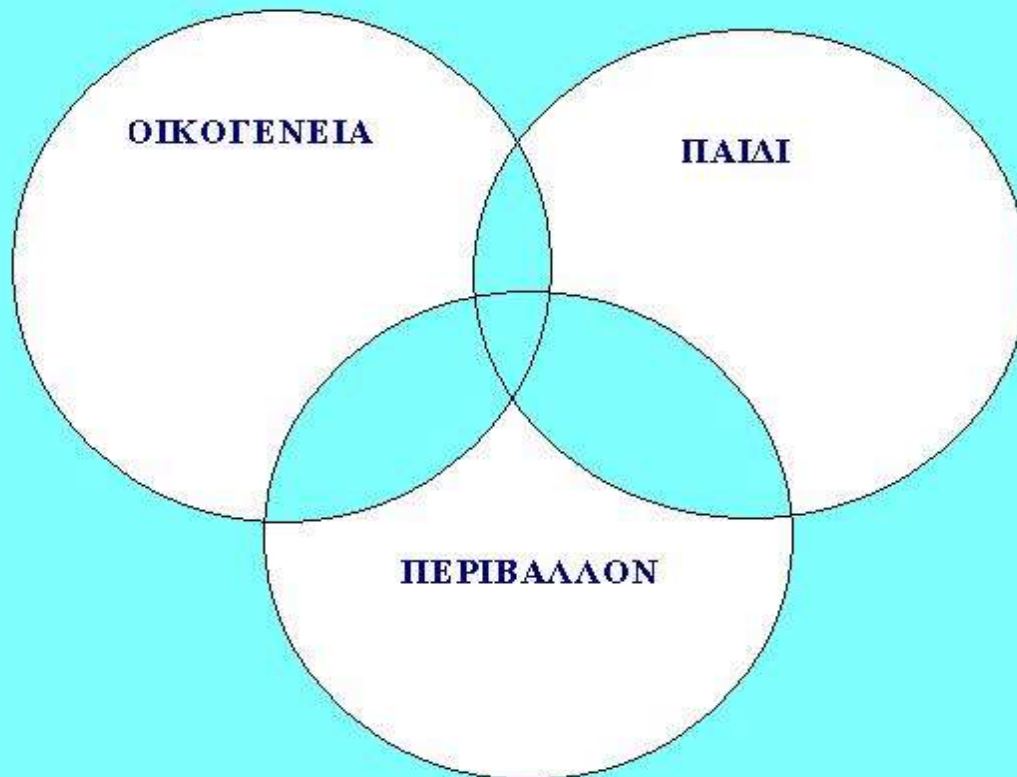
Φίλους

Συναδέλφους

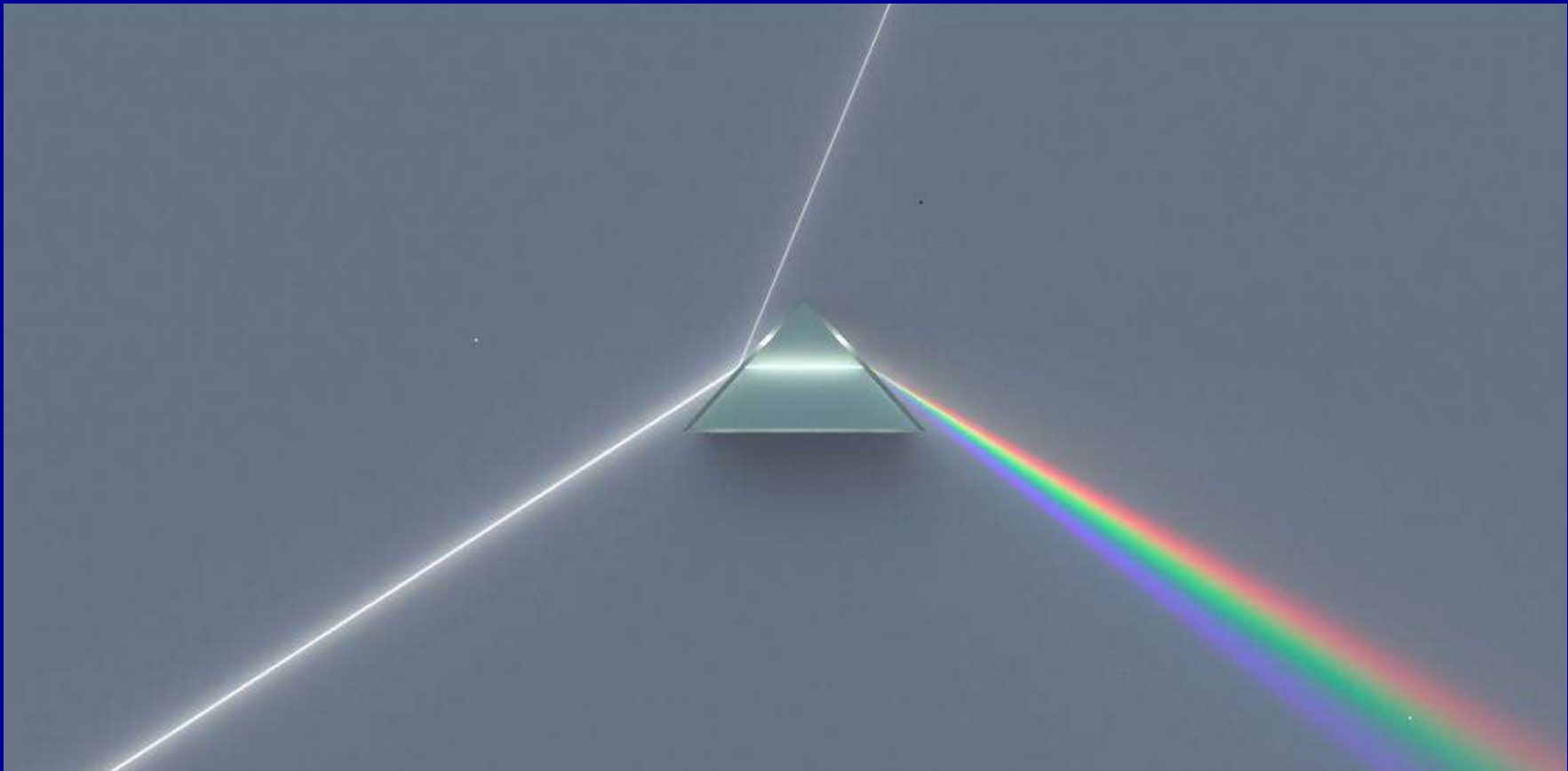
Διευθυντές / Διευθύντριες σχολικών μονάδων

Ferguson, Mang, & Frost, 2017

Κοινωνική υποστήριξη

Κοινωνική υποστήριξη

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

